

N:o 14.

Ank. till Riksd. Kansli d. 25 Jan. 1869, kl. 2 e. m.

Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen, i fråga om skattfrihet för Tärnafors lappskelebställe och Laxnäs kapellpredikantsboställe i Westerbottens län; Gifven Stockholms Slott den 19 Januari 1869.

Sedan, i enlighet med Kongl. Brevet den 13 September 1865, den inom Lycksele socken dittills förlagda Skytteanska skolan för undervisning af Lappallmogens barn blifvit förflyttad till det för nämnda skola till boställe inköpta krononybygget Tärnafors i Tärna kapellförsamling af Stensele pastorat i Westerbottens län, samt förra skelebstället i förstberörda socken, vid den skattläggning, som jemlikt föreskriften i omförmälda Kongl. Bref egt rum till bestämmande af dess mantal och den ränta, som derfor af en blifvande egare skulle till Kronan utgöras, åsatts $\frac{1}{2}$ mantal, och derefter blifvit försäldt, så hafva Tärna kapellboer uti en till Kongl. Maj:it ingifven ansökning i underdånighet anhållit om aflåtande till Riksdagen af nådig Proposition, att det nya till $\frac{3}{5}$ mantal numera skattlagda skelebstället Tärnafors N:o 1 måtte för framtiden befrias från den detsamma ålagda beskattning; i sammanhang hvarmed kapellboerne framställt enahanda anhållan i afseende på det till kapellpredikantsboställe inköpta $\frac{1}{2}$ mantal Laxnäs N:o 1, afvenledes i Tärna kapellförsamling; varande, såsom skäl för dessa underdåniga framställningar, af sökanderne anfördt: att det förra Skytteanska skolhemmet i Lycksele varit skattefritt, hvadan enahanda förmån syntes böra tillkomma det nuvarande i Tärna församling; — att hvad kapellpredikantsbostället beträffade, de flesta ecklesiastiska boställen inom Lappmarken åtnjöto skattefrihet, ehuru dessa i allmänhet voro både till läget fördelaktigare och till afkastningen mera vinstgifvande, än detta, som för några år tillbaka utgjorde ett föga bearbetadt krononybygge, och vore beläget långt in bland fjellen, ofvanför den egentliga skogsregionen; — samt att, afven med frånräkning af begge ifrågavarande lägenheternas skattetal, en vinst för Kronan af $\frac{3}{5}$ mantal uppkomme genom skattläggningen af det förra Skytteanska skolhemmet i Lycksele.

Häröfver har Kammar-kollegium den 14 sistlidne Augusti, på nådig befallning, afgifvit utlåtande, deruti med öfverlemnande af underdåniga yttranden från

kapellpredikanten och t. f. skolmästaren H. G. Westerlund, kyrkovårdarne i Tärna kapellförsamling, kronofogden i orten, Domkapitlet i Hernösand och Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet, hvilka alla förordat ansökningen, Kollegium för egen del i underdånighet anförde:

att uti de sednaste till Kamrarrätten inkomna, eller 1866 års kronoräkenskaper, Lycksele skolebord ännu upptages såsom skattefritt, men att, enligt hvad Kongl. Maj:ts Befallningshafvande nu upplyst, detsamma genom nämnda myndighets Utslag den 8 Mars 1866 blifvit skattlagdt till $\frac{1}{4}$ mantal, hvarefter det genom Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes Utslag den 27 Augusti 1867 blifvit till skatte försäldt;

att oskattlagda krononybygget Tärnafors N:o 1, hvars frihetstid med 1864 års slut tilländagått, i stället blifvit till skolmästareboställe inköpt, och derefter uti nyssnämnda räkenskaper upptages såsom $\frac{1}{8}$ mantal med en ränta af 1 Riksdaler 87 öre;

att, sedan Kongl. Maj:t genom nådigt Bref den 8 Januari 1853 tillåtit, att inom Stensele socken en särskild församling, kallad Tärna kapellförsamling, finge bildas, krononybygget Laxnäs N:o 1 blifvit inköpt till boställe åt kapellpredikanten derstädes, och detta boställe derefter genom Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes Utslag den 1 Oktober 1863 skattlagdt till $\frac{1}{4}$ mantal med en ränta af 1 Riksdaler 25 öre Riksmünt;

samt att begge dessa boställen, Tärnafors och Laxnäs, icke blifvit påförda andra kronoutskylder än nyssnämnda räntor, som utgingo i kontanta penningar utan förvandling.

Beträffande nu den sökta skattefriheten för det nya Skytteanska skolmästarobostället i Tärna $\frac{1}{8}$ mantal Tärnafors N:o 1, har Kollegium vidare anförde, att, då förra skolmästarobostället i Lycksele, som, så länge det utgjort boställe, varit skattefritt, nu blifvit till $\frac{1}{4}$ mantal skattlagdt och försäldt samt i skatt ingått, Kollegium ansåge sig böra, lika med öfriga vederbörande, i underdånighet tillstyrka, att enahanda förmån måtte tillkomma nuvarande skolmästarobostället, och detsamma således befrias från dess åsatta ränta, hvilken i sådant fall, då för öfrigt inom Westerbottens läns Lappmarks fögderi icke funnos några anordnade räntor, syntes böra från jordebok och räkenskaper uteslutas.

Hvad derefter anginge den likaledes sökta skattefriheten för det till kapellpredikantsboställe inköpta nybygget Laxnäs N:o 1, har Kollegium, med erinran att, enligt Kongl. Brevet, angående anslag till löneförbättring åt presterskapet i Lappmarken, af den 11 December 1863, jemfördt med det af Kammar-kollegium och Statskontoret afgifna och i denna del i nåder gillade förslag till ny lönestat för samma presterskap, löneförmånerna för predikanten i Tärna kapellförsamling voro utom boställsafkastningen beräknade till 1,200 Riksdaler Riksmünt, tillika andragit att, ehuru Kongl. Maj:t dels genom nådigt Bref den 1 November 1867 funnit väckt fråga om skattefrihet för kapellpredikantsboställen i allmänhet icke föranleda till någon åtgärd, bland annat på den grund att vid den till följd af Kongl. Förordningen den 11 Juli 1862 pågående allmänna reglering af presterskapets inkomster otvifvelaktigt tagits i beräkning att innehafvarne af dylika boställen skulle vara skyldiga att deraf utgifva ränta och tionde, hvadan en förändring af detta förhållande skulle medföra en rubbning af de grunder, på hvilka lönregleringen i afseende på samma boställshafvare vore byggd, dels ock genom nådigt Bref den 25 Juli 1851 afslagit en särskild framställning om dylik frihet för kapellpredikantbostället i Örträsk församling jemväl i Lappmarken, Kollegium likväl ansåge sådant icke utgöra hinder

för beviljandet af skattefrihet för ett eller annat boställe, derest densamma skulle befinnas erforderlig eller vara billig; Och då enahanda boställen i Norr- och Westerbottens Lappmarks socknar i allmänhet voro skattefria, samt Laxnäs nybygge ingått i skatt först efter det detsamma blifvit till kapellpredikantsboställe inköpt, hvaraf följde, att dess ränta icke tagits i beräkning vid bestämmandet af kapellpredikantens löneförmåner, så hemställde Kollegium, med afseende jemväl på räntans obetydliga belopp, om icke Kongl. Maj:t skulle finna skäl i nåder bifalla den underdåniga ansökningen, äfven i hvad densamma rörde räntefrihet för ifrågavarande kapellpredikantsboställe; i hvilken händelse med räntan borde förhållas på sätt här ofvan föreslagits för Tärnafors skoleboställes ränta.

Detta ärende har Kongl. Maj:t i öfvervägande tagit och vill, i öfverensstämmelse med hvad Kammar-kollegium och öfriga vederbörande tillstyrkt, härmed i nåder föreslå Riksdagen, att ej mindre ifrågavarande skolmästareboställe $\frac{3}{6}$ mantal Tärnafors N:o 1 än äfven kapellpredikantsbostället $\frac{1}{4}$ mantal Laxnäs N:o 1, det förstnämnda så länge skolan der bibehålles, må, på sätt Tärna kapellboer begärt, för framtiden befrias från de dessa hemman åsatta räntor, hvilka i sådant fall böra, i enlighet med hvad Kammar-kollegium föreslagit från jordebok och räakenskaper uteslutas.

Handlingarne i detta mål skola tillställas det Utskott, till hvilket frågan varder af Riksdagen öfverlemnad; Och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

CARL.

Gust. af Ugglas.

*Utdrag öfver Protokollet öfver Finans-ärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i Stats-Rådet å Stockholms Slott den 19
Januari 1869.*

Närvarande:

Hans Excellens, Herr Justitie-statsministern, Friherre *De Geer*,
Hans Excellens, Herr Statsministern för Utrikes Ärendena, Grefve *Wachtmeister*, samt
Statsråden: Friherre *af Ugglas*,
Bredberg,
Thulstrup,
Carlson,
von Ehrenheim,
Abelin,
Berg och
Adlercreutz.

Derefter uppläste Departements-chefen till justering följande, i öfverens-
stämmelse med Kongl. Maj:ts, på Stats-Rådets enhälliga tillstyrkande, dels — —
— — dels ock under den 18 December 1868 fattade beslut, uppsatta förslag till
Kongl. Maj:ts nådiga Propositioner till Riksdagen, i nedanstående ämnen, nemligen:

4:o i fråga om skattefrihet för Tärnafors lappscoleboställe och Laxnäs ka-
pellpredikantsboställe i Westerbottens län;

Och tacktes Hans Maj:t Konungen i nåder gilla be-
rörda förslag, sådana de finnas detta protokoll bilagda, och be-
fallte, att nådiga Propositioner skulle, i enlighet dermed, till
Riksdagen aflätas.

Ex protocollo

Mildhog Lundgren.